

REFERAT Folkeoplysningsudvalget 2012-2021 d. 22-09-2021

Mødedato Onsdag d. 22. september 2021 kl. 16:00

Mødested Langvang, Mariagervej 180, 8920 Randers NV

Indholdsfortegnelse

Rundvisning på Langvang.....	3
Midtvejs status Bevæg dig for livet Randers.....	4
Drøftelse af VIFO undersøgelse "Vilkår og rammer for de uniformerede korps"	5
Afregning af aftenskolernes tilskud 2020, som følge af Covid-19.....	8
FOF, AOF og Klub 85 søger udviklingspuljen om støtte til klub 85 senior.....	10

Punkt 13: Rundvisning på Langvang

18.15.30-G01-1-18

Beslutning

Claus Engstrup lavede rundvisning og orienterede om nybyggeriet på Langvang.
Matle Larsen deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Claus Engstrup vil give en rundvisning og orientering omkring nybyggeriet på Langvang.

Punkt 14: Midtvejs status Bevæg dig for livet Randers

18.20.00-G20-1-21

Resume

Randers Kommunes Bevæg dig for livet visionsaftale er nu 2½ år inden i den 5-årige aftale periode. Aftaleperioden udløber marts 2024. Projektlederen giver en midtvejsstatus på projektet, herunder med fokus på barrierer, muligheder og potentialer i aftalen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til folkeoplysningsudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Jesper Jakobsen, pejektleder for "Bevæg dig for livet", deltog under punktet.

Malte Larsen deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Randers Kommunes Bevæg dig for livet visionsaftale er nu ca. 2½ år inden i den 5-årige aftale periode. Aftaleperioden er gældende fra marts 2019 til marts 2024.

Målsætningen for projektet er at flere borgere i visionsperioden blive aktive i fritidslivet, heraf flere medlemmer i foreningslivet.

Visionsaftalen er indgået med Danmarks Idrætsforbund, DGI og Randers Kommune.

Projektlederen giver med udgangspunkt i de 8 indsatsområder i visionsaftalen en midtvejsstatus på projektet, herunder med fokus på barrierer, muligheder og potentialer i aftalen.

Økonomi

Ingen.

Bilag

Visionsaftale. Randers

Punkt 15: Drøftelse af VIFO undersøgelse "Vilkår og rammer for de uniformerede korps"

18.00.00-P05-1-20

Resume

Videnscenter for folkeoplysning (VIFO) har i 2021 udgivet undersøgelsen "De uniformerede korps i fem af Danmarks største kommuner". Rapporten med undersøgelsens resultater giver et overblik over de uniformerede korps' udbredelse, rammer og vilkår på tværs af kommunerne København, Aarhus, Odense, Aalborg og Randers Kommune. Udvalget skal drøfte rapportens resultater.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Folkeoplysningsudvalget,

1. at resultaterne fra rapporten "De uniformerede korps i fem af Danmarks største kommuner" drøftes

Beslutning

Sagen udsættes til næste møde for at opnå mere tid til drøftelse.
Malte Larsen og Daniel Madié deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Om undersøgelsen

Videnscenter for folkeoplysning (VIFO) har i 2020 lavet en undersøgelse "[De uniformerede korps i fem af Danmarks største kommuner](#)".

Rapporten med undersøgelsens resultater giver et overblik over de uniformerede korps' udbredelse, rammer og vilkår på tværs af kommunerne København, Aarhus, Odense, Aalborg og Randers. Undersøgelsen ser på forskelle og ligheder mellem de fem kommuner og giver desuden et indblik i korpsenes brug af faciliteter samt samspillet med kommunerne.

Kommunernes tilskud beregnes på forskellig vis på tværs af de fem kommuner, hvilket udfordrer direkte sammenligninger. De enkelte resultater kan læses i deres fulde længde i vedhæftede rapport.

De uniformerede korps er opdelt i de to kategorier "Spejdere" (eksempelvis Det Danske Spejderkorps, KFUM-spejderne, De grønne pigespejdere) og det "Frivillige Dreng- og Pigeforbund FDF". Spejderne organiseres i grupper og FDF i kredse.

Målgruppen

Korpsenes kernemålgruppe er børn og unge. En undersøgelse af danskernes motions- og sportsvaner viser, at 12 pct. af de danske børn har gået til spejder/FDF inden for det seneste år (2016). Hovedparten af de børn, der går til spejder/FDF, er også aktive i andre idrætsaktiviteter, men de uniformerede korps tiltrækker også børn (7%), der ikke er aktive andre steder. I alt har 1,3 pct. af de voksne angivet, at de har gået til spejder/FDF inden for det seneste år 10. De voksne har til gengæld typisk været medlem i mange år.

Medlemstal

På landsplan var der i 2020 samlet set 93.795 medlemmer i alt hos spejdere og FDF.

I tre af kommunerne - København, Aarhus og Aalborg - har der været en stigning i det samlede medlemstal over tid. I Randers Kommune har antallet af medlemmer ligget stabilt, mens der har været et lille fald i Odense Kommune. Det er typisk de større grupper, der trækker flere til.

Medlemstilskud

I Odense og Randers Kommuner gives et tilskud pr. medlem under 25 år, mens der i Københavns og Aalborg Kommuner gradueres efter medlemmernes alder. Aarhus Kommune er den eneste kommune i denne undersøgelse, der graduerer efter både alder og aktivitetsniveau

Lokaler

Nogle grupper/ kredse har egne lokaler, få benytter kommunale lokaler (i Randers gælder dette 6 ud af 20 grupper/kredse) mens andre igen holder til i andre typer af lokaler - eksempelvis kirker.

Kursustilskud

Analysen viser, at især tilskud til kurser ser ud til at være populært blandt grupperne/kredsene og mulighederne bliver i høj grad brugt. I Randers Kommune fik 14 ud af 20 grupper/kredse tilskud til kurser i 2019 på i alt 111.000 kr. Randers Kommune har de videste rammer for kursustilskud blandt de 5 kommuner.

Øvrige tilskud

Når det gælder tilskud til anlæg, byggeri og materiel, er der store forskelle på muligheder og retningslinjer på tværs af kommunerne. Fælles er dog, at gruppernes/kredsens brug af tilskudsmulighederne på det område og deres brug af den lovpligtige udviklingspulje er relativt begrænset.

Geografisk placering

Nærheden til grønne områder ser umiddelbart ikke ud til at afspejle sig i gruppernes/kredsens størrelse. Den kvalitative analyse giver dog indtryk af, at adgangen til udenoms arealer og grønne områder har stor betydning for mange uniformerede korps, da de er vigtige arenaer for deres aktiviteter.

Samarbejde

I alle fem kommuner er der et børne- og ungesamråd (BUS). Desuagtet er de uniformerede korps i meget begrænset grad på dagsordenen i udvalgene. Og når de er, er det primært i forbindelse med tildeling af tilskud.

Den daglige kontakt mellem de uniformerede korps og kommunen er primært relateret til tilskud og lokaler. På tværs af kommunerne er oplevelsen, at de uniformerede korps er meget selvkørende, og at de - i sammenligning med andre foreninger - har forholdsvis beskedne ønsker til kommunen.

På trods af den relativt begrænsede kontakt tyder interviewene med informanter fra grupper/kredse på en generel tilfredshed med rammerne og kontakten til kommunen. Interviewene tyder derudover på, at grupperne/kredsene ofte finder støtte til udvikling og inspiration andre steder - især gennem netværk i korps og forbund.

	Randers	Odense	Aarhus	Aalborg	København
Medlemmer	1.236* stabil	2.167 tilbagegang	4.539 fremgang	3.678 fremgang	5.162 fremgang
Tilskud pr. medlem (< 25 år)	112 kr.	158 kr.	379 kr.	219 kr.	245 kr.
Kursustilskud	Ja 75-100%	Nej	Ja 75%	Ja 75%	Ja 80%
Lokaletilskud	75% (65 ved forbrugsafgifter)	76,5%	69%	73%	65%
Lokaletilskud pr. indbygger	7,46 kr.	6,64 kr.	4,45 kr.	9,97 kr.	3,88 kr.
"25 års regel" ift. lokaletilskud	Nej	Ja	Ja	Nej	Ja
Udgifter til sport & fritid pr. indbygger	1.224	1.278	1.400	1.278	948

*Medlemstallene fra Randers Kommune er opgjorte pr. 1. januar 2020, altså inden COVID 19.

Opmærksomhedspunkter, som rapporten peger på

For nye frivillige kan det være udfordrende at skabe sig overblik over, hvilke rammer og muligheder der er i kommunerne, og hvem der skal kontaktes i forbindelse med hvilke spørgsmål.

I forhold til de små grupper/kredse vil der for mange være et potentiale for at få flere børn ind. Her peger informanternes erfaring på, at lederrekrutteringen er helt central i forhold til, om en gruppe/kreds kan vokse. Samtidig kan der være forskellige ønsker og ambitioner i den enkelte gruppe/kreds i forhold til gruppens/kredsens størrelse.

Rekruttering af ledere sker ofte inden for egne rækker. En anden foreløbig undersøgelse antyder, at man i de uniformerede korps ikke nødvendigvis kan bruge samme greb i forhold til rekruttering og udvikling som i andre foreningstyper.

Som kommune kan det være vigtigt at være opmærksom på de forhold, værdier og traditioner, der er i de uniformerede korps, hvis man ønsker at støtte dem yderligere. Det kan for eksempel være omkring en fælles interesse for gode udendørsfaciliteter eller nem adgang til naturen.

De uniformerede korps har en lang tradition for kurser og intern uddannelse. Der er lederuddannelsesmuligheder for medlemmerne allerede fra de er 13-14 år. Interviewene peger på, at muligheden for tilskud til uddannelse er noget af det, grupperne/kredsene værdsætter.

Mange af de mindre grupper/kredse vil ofte kun have brug for deres lokaler en dag/aften om ugen samt i weekenderne. I et eksempel fra Aalborg har to forskellige korps hjemme på samme matrikel, men de har hver især deres egne indendørs lokaler. Udenfor har de fælles udendørsarealer, som de udvikler sammen. Undersøgelsen tyder på, at ejerskabet ikke er så vigtigt, men at råderetten og det at kunne præge faciliteterne er de vigtige elementer.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

De uniformerede korps i Danmarks 5 største kommuner - VIFO undersøgelse maj 2021

Punkt 16: Afregning af aftenskolernes tilskud 2020, som følge af Covid-19

18.15.00-Ø40-3-21

Resume

Sundheds-, -idræts- og kulturudvalget skal i denne sag beslutte om uforbrugte midler, på aftenskoleområdet, skal tilbagebetales eller om aftenskolerne kan beholde tilskudsstilsagnene. Beløbsmæssigt handler det om 414.800 kr.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, -idræts- og kulturudvalget via Folkeoplysningsudvalget

1. at aftenskolerne tilbagebetaler kr. 414.800 i uforbrugte tilskudsstilsagn for 2020 og
2. at de aftenskoler, der har haft mereforbrug svarende til kr. 7.968 får dette beløb udbetalt, samt
3. at restende beløb på 406.832 kr, overføres til aftenskolebudget 2022.

Beslutning

1. at indstilles forkastet med beslutningen, at aftenskolerne ikke skal tilbagebetale uforbrugte midler for 2020.
  2. at indstilles godkendt.
  3. at indstilles at punktet følgelig bortfalder
- Malte Larsen og Daniel Madié deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Uforbrugte midler 2020

På baggrund af aftenskolernes regnskabsaflæggelse af tilskud for 2020, har det vist sig at 12 ud af 15 aftenskoler ikke har kunne bruge deres fulde tilskudsstilsagn.

Dette som følge af manglende aktiviteter i 2020, forårsaget af nedlukning og myndighedernes anbefalinger om håndtering af smitterisiko ved Covid-19.

De resterende tre aftenskoler har haft et lille mereforbrug, i forhold til tilskudskriterierne.

Der er i 2020 udbetalt 414.800 kr. som ikke er blevet brugt, i forhold til tilskudskriterierne om voksenundervisning.

Uforbrugte midler i 2020:	
Kristrup Højskolefore.	1.356,84
AOF	209.340,67
LOF Langå	63.575,66
FOF	66.493,98
Vorup Højskolefore.	8.301,49
Sct. Mortens Højskolefore.	9.465,59
DOF	33.606,15
Randers og Omegens husflid.	2.157,92
Lille skolen for voksne	1.746,26
Randers politiorkester	433,42 Er faktureret for lønudgift
Randers Big Band	17.796,49 Er faktureret for lønudgift
Randers bykor	525,80 Er faktureret for lønudgift
	414.800,27
Mere forbrug i 2020:	
GOK	4.482,29
Sct. Clemens Højskolefor	2.440,11
Kronjyllands Jagtfore.	1.046,00 Er faktureret for lønudgift
	7.968,40

Normal praksis

Jf. Randers kommunes Aftenskoleordning er normal praksis at aftenskolerne får det tilskudstilsagn, der godkendes på Folkeoplysningsudvalgets mødet snarest efter at budgettal for det kommende år, er tilgængelige, udbetalt i 3 rater. Dette er også sket i 2020.

Normal praksis er ligeledes at uforbrugte midler tilbagebetales og omfordes til de aftenskoler, der har haft mere aktivitet i forhold til tilskudskriterierne om voksenundervisning.

Praksis som følge af Covid-19

På Folkeoplysningsudvalgets møde den 20. maj 2020 blev det godkendt at aftenskolerne måtte ansøge tilskud for 2021 på baggrund af ansøgningen for 2019.

På Folkeoplysningsudvalgets møde den 26. maj 2021 blev det godkendt at aftenskolerne, som følge af Covid-19, må beholde deres tilskudstilsagn, uanset nedgang i aktivitet i perioden 1. januar - 31. juli 2021.

Dette på baggrund af Kulturministeriets høringsbreve og med hjemmel i [Bekendtgørelse om visse midlertidige foranstaltninger for den frie folkeoplysende virksomhed som led i forebyggelse og afhjælpning i forbindelse med Covid-19](#).

Med hjemmel i ovennævnte bekendtgørelse er det muligt at aftenskolerne fritages for tilbagebetaling af uforbrugte midler for 2020.

Det er en forudsætning, at hvis der er opnået kompensation for tab fra statslige hjælpepakker til enkelte budgetposter, så kan der ikke anvendes tilskud til det, der allerede er kompenseret fra.

Økonomi

Omkostningerne afholdes inden for Folkeoplysningsudvalgets budgetramme.

Punkt 17: FOF, AOF og Klub 85 søger udviklingspuljen om støtte til klub 85 senior

18.15.10-Ø40-1-21

Resume

Klub 85 søger i samarbejde med AOF og FOF Randers - Mariagerfjord 124.100 kr. fra udviklingspuljen til oprettelse af Klub 85 senior. Klubben skal være et socialt aktivitetstilbud til ældre borgere med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse. Klub 85 senior vil skabe erfaringsudveksling i et trygt netværk. Klub 85 senior vil holde åbent 2 timer om ugen for 2 hold af 8 borgere. Tilskuddet gives til klub 85, der ikke er en folkeoplysende forening, men en selvejende institution.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til folkeoplysningsudvalget,

1. at der ydes delvist støtte til projektet, svarende til 50 % af det ansøgte beløb til et 2 årigt projekt.

Beslutning

Godkendt.

Malte Larsen og Daniel Madié deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Klub 85 søger i samarbejde med AOF og FOF Randers - Mariagerfjord om tilskud på 124.100 kr. til at starte klub 85 senior. Initiativet udspringer fra workshops i forbindelse med voksenhandicapplanen 2020-2023. Workshop med borgerinddragelse viste et behov for et tilbud rettet mod ældre udviklingshæmmede borgere i Randers Kommune. Et tilbud med særlig fokus på fællesskab og sociale relationer.

Behovet for at tilbyde en klub rettet mod seniorer er, at der er nedgang i deltagelse af de ældre borgere i klub 85. Dette skyldes at de ældre borgere ikke kan rumme de mange mennesker og støjen, som bliver en naturlig del af en klub med medlemmer fra 18 år.

På baggrund af et succesfuldt forsøgsprojekt i 2019 med et aktivitetstilbud til ældre en gang om måneden, ønsker AOF, FOF og klub 85 at gøre tilbuddet ugentligt. Klub 85 senior vil med støtte til et 2 årigt projekt udvikle et ugentligt tilbud med et mere målrettet indhold. På den baggrund forventer ansøger, at klubben bliver et permanent tilbud fremadrettet, ved at hæve brugerbetalingen. Ansøger oplyser at de har erfaringer med, at borgerne selv kan finde midler til at finansiere deltagelse i klubben, når de først har oplevet det sociale fællesskab klubben bidrager med.

Klub 85 senior er for borgere over 50 år. Det forventes at klubben kan inkludere 2 hold af 8 deltagere på hvert hold. Der vil være åbningstid 2 timer om ugen. Klub 85 senior vil bl.a. drøfte følgende emner:

- Hvad sker der med kroppen når den ældes?
- Hvordan man kan kompensere for de aldersbetingede sygdomme?
- Ensomhed - Hvad gør det ved os?
- Hvad er demens?
- Kend din by, herunder læsning af lokalavisen og aftaler om fælles udflugter til bibliotek, museer mm.
- Hvad kan man selv gøre, for at få et aktivt fritidsliv?

Klubben understøttes af pædagoger fra AOF og FOF, som har erfaringer med de forskellige emner. Fokus vil være at skabe erfaringsudveksling i et trygt netværk, og derved fremkalde en gruppesamhørighed for deltagerne. Klubben vil yderligere inkludere forskellige aktiviteter; Water Wellness, sangsessioner og motion.

Det er aftenskolerne som er ansøger i samarbejde med Klub 85. Aftenskolernes rolle er at stille undervisere til rådighed til klub 85 senior, svarende til 83.160 lønkroner. Udviklingspotentialet i denne ansøgning er at aftenskolerne forsøger at inkludere en svært tilgængelig målgruppe. Og gennem disse erfaringer vil de senere kunne tilbyde andre hold til denne eller tilsvarende målgrupper.

Forvaltningen vurderer, at der er et stort udviklingspotentiale i projektet. Der er dog de opmærksomhedspunkter i ansøgningen, at;

- det ansøgte beløb skal forvaltes af Klub 85, som er en selvejende institution, og ikke en folkeoplysende forening.
- at klubvirksomhed ligger udenfor folkeoplysningsområdet.

Forvaltningen anbefaler qua aftenskolernes involvering at støtte Klub 85 senior med 62.050 kr. til et 2 årigt projekt, svarende til 50 % af det ansøgte beløb, og opfordrer ansøger til at supplere med fondsmidler og egenfinansiering.

Økonomi

Beløbet kan gives fra de afsatte midler til udvikling. Årligt afsættes 400.000 kr. Aktuelt resterer 250.000 kr. Såfremt der er midler tilbage i udviklingspuljen ved årets udløb, vil disse midler blive udbetalt som ekstra medlemstilskud til godkendte folkeoplysende foreninger.

Bilag

Økonomisk oversigt over udviklingspuljen 2021

Ansøgning